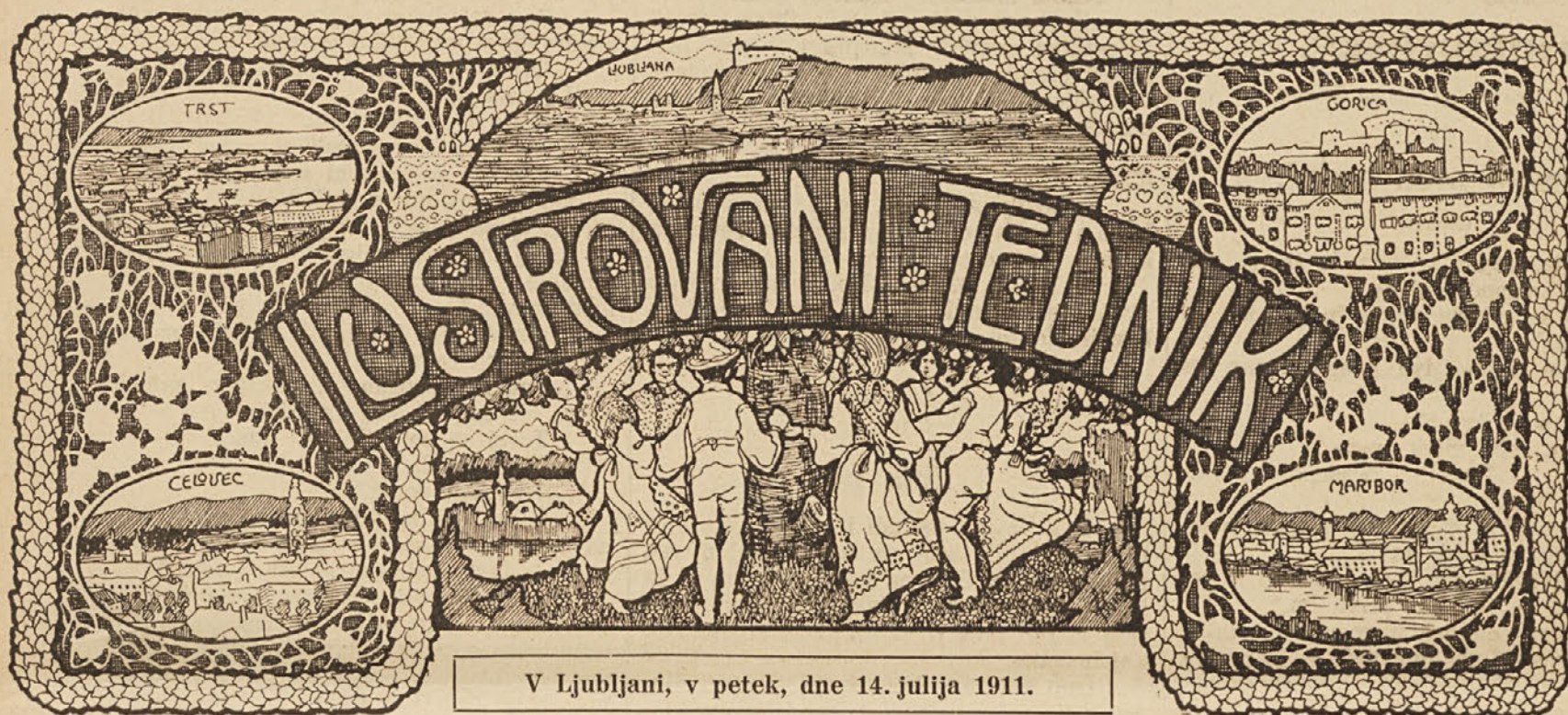
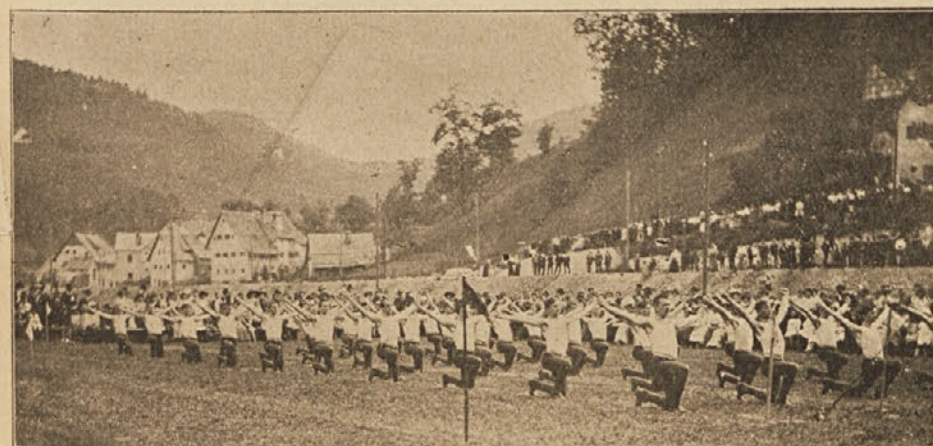

V Ljubljani, v petek, dne 14. julija 1911.

Naročnina za Avstroogersko: 1/4 leta K 1-80 1/2 leta K 3-50 celo leto K 7- za inozemstvo: " 2-30 " 4-50 " 9-		Redakcija in administracija: Ljubljana, Sodni ulici št. 4. Telefon (začasno) 245. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 2 dol. 50 cent.	Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 15 vin.. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.
Leto I.	Posamezna številka 14 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake 5 kron.
			Štev. 21.

Prva javna dijaška telovadba na Slovenskem: Proste vaje.

Prva javna dijaška telovadba na Slovenskem: Vaje na bradlji.

Jernej Andrejka pl. Livnogradski.

Oldřich S. Kóstelecký:

Humoreske.

Iz češčine prevel Stanko Svetina,

IV.

Pesem brez besed.

(Konec).

Poglejte, vedno se vam le smeje. To je poreden gospod, kaj ne?"

Tu so se odprla vrata in v sobo je vstopila dekla.

"Prosim, milostljiva gospa, samo za trenotek."

"Kdo pa je tam?"

"Ogljar, milostljiva gospa."

"Tako. — Dovolite, prosim."

"O, prosim."

"Bodite tako prijazni in vzemite medtem Venanka k sebi, da?"

"Z največjim veseljem, milostljiva gospa. — Naj se tudi jaz privadam."

"Pojdite, Venanek k gospodu — tako. Poglejte, gospod vas ima rad, to je priden gospod."

"No, glejte, naenkrat sem priden gospod."

"Tako bom tu."

"Prosim."

Milostljiva gospa je odšla in jaz sem ostal z ljubeznivim malim hroščkom Venankom sam.

Prilizoval sem se malemu srajčniku Venanku bru-bru-bru-bru kakor pravi oče. In mali porednež bru-bru-bru-bru me prime za brke, postavi se mi v naročje na noge in skače in topota hop-hop-hop-hop-bru-bru-bru-bru kakor poniglav, nagajiv angelček.

Ljubezniv fantek. Pšš-pšš-pšš-pšš-hop-hop-hup... Pst! Venanek, to ne smete, to je e'! Venanek me je namreč ravno prav lepo počil po nosu.

Ljubezniv fantek, pravi bru-bru-bru-bru. Telesce kakor iz najkрасnejšega vzhajajočega maslenega testa, ročice in nožice kakor valjčki, pod brado majhni podbradek kakor kak mlad stavec, ličeca kakor dve jabolki, in ti mali očesci, ah ti očesci! Kakor velika temna zrna zrelega, stisnjene grozda me gledata krasni, mili, dobri očesci tega malega fantka z nasmehom na obrazku, iz katerega odseva vsa njegova mala, drobna, brezskrbna otroška dušica z vsem čarom tako redke poezije srečnega rodbinskega življenja, katerega najdražja in najkрасnejša dragocenost so gotovo vselej taki mali angelčki. O, mi vsi, ki smo mladi starci... "Pst! Venanek, tega ne smete delati, to je šele e'!" Venanek mi je namreč ravnokar vtaknil nožico v usta. In v moji duši je vstal spomin na moja davna, detinska leta, ko me je tudi moj dobri oči na kolenu gugal in mi pel svoje ljube pesmi:

Jaz imam konje, konje vrance,
Moji so ti konji vranči.
Če jim dam jaz o-ho-vsa,
Skačejo vsi ho-o-psa —
Jaz imam konje, konje vrance,
Moji so ti konji vranči.

Potem me je zlati oče pritisnil k sebi in me poljubil...

Posadil sem Venanka v naročje, držal sem ga pod pazduhico, gugal sem ga po taktu in pel njemu in sebi pesem detinskih let, na katero se spominjam vselej tako rad, toda vedno s tiho boleštno, ker vem, da se ona leta ne povrnejo nikdar več:

Jaz imam konje, konje vrance,
Moji so ti konji vranči.
Če jim dam jaz o-ho-vsa,
Skačejo vsi ho-o-psa —
Jaz imam konje, konje vrance,
Moji so ti — — —

Nisem končal — zakričal sem:

"Za boga svetega! Milostljiva gospa! Milostljiva gospa! Milostljiva gospa nič. Milostljiva go-spaaa! Milostljiva go-spaaa!"

Milostljiva gospa je prihitela kakor na obrzdanem konju:

"Za božjo voljo, kaj pa se je zgodilo?"

"Milostljiva gospa, lepo vas prosim, hitro vzemite zopet tega svojega Venanka k sebi. Le pogledajte!"

"O Jezus, Marija! No, Venanek, lepo stvar ste napravili!" — Prav lepo. Ljubeznjiv fantek, vam pravim.

V.

Čudna pot.

Tale povest je tudi lepa. Pravzaprav bi morala biti šele na koncu, zakaj vse najlepše pride šele na konec. Sploh jo je škoda sem vriniti, v takle "Tednik", morala bi biti nalepljena na uličnih oglih. No, kaj hočemo.

Ono leto, ko sem postal doktor filozofije (je pripovedoval gospod doktor filozofije), je postal ravnatelj tovarne za sladkor približno štiri milje od Prage moj srčni prijatelj, ki me je na dan moje promocije počastil s tole, ne ravno preveč sladko mislijo:

Filozofija je kakor repa: človek jo mora nekoliko metrskih stotov iztisniti, da dobi iz nje košček sladkorja.

Bralec si bo gotovo sam napravil sodbo o kvaliteti sladkorja mojega prijatelja, ker ta njegovi slavni sladkor je ravno tako neslan in brez masti kakor njegovi dovtipi.

Čisto na lepem, na koncu tega leta. napravi moj sladkorni prijatelj nov dovtip: naj pridem k njemu "slavit Silvestra", da nisem bil do sedaj še pri njem, da niti ne poznam njegove ljubeznjive ženice, da bomo zelo veseli, zakaj on ima baje že pripravljeno celo "kompanijo", da pride k njemu "cela fabrika" in da naj vzamem s seboj svojo flavto. Res je seveda, da igrām — po svoji sodbi — zelo imenitno na flavto in da sem s svojim očarujočim igranjem — po sodbi drugih — že marsikak domač koncert — kakor se pravi — "skupaj spravil", toda da bi se s svojo flavto prepeljal po svetu, no, na to krasno misel me je privedel šele moj dovtipni ravnatelj. Zato sem odgovoril čisto lakonično: ako bom mogel, pridem z večernim vlakom. In prijatelj je zopet odgovoril: pričakujem te gotovo. Ako bom mogel, ti pošljem na kolodvor voz, ako ne bom mogel, pridi s kolodvora s pošto — voz gre mimo tovarne za sladkor.

Šel sem. Po šestih zvečer sem se odpeljal iz Prage in pred sedmimi sem izstopil na malem kolodvoru, odkoder je peljala cesta po ovinku približno pol ure do tovarne. Ker je bila silvestrova slavnost prirejena za "celo fabriko", ni čudno, da sem stal na kolodvoru v lepi salonski toaleti: moderna salonska suknja najkрасnejšega kroja, naprsnik elegantne srajce kakor alabastrova deska, na vratu atlasova, snežnobela kravata, v levici par nežno sivih rokavic s tremi malimi gumbi, na sebi elegantno zimsko suknjo, na zimski suknji potem topel kožuh in v desnici elegantno, črno, kožnato torbo s slonovo kostjo okrašeno flavto. Skratka: izstopil sem iz železničnega voza kakor kak gentleman. In komaj sem se vstavil na prazen peronu, sem že zaslišal blizu sebe robat glas:

"Gospod doktor iz Prage!"

"Tukaj!" sem se oglasil takoj nato.

Izvošček mojega prijatelja je pristopil.

"Bog daj dober večer — vljudno vas pozdravljam milostljivi gospod."

"Hvala. Ali vas je poslal pome gospod ravnatelj?"

"Gospod derehtor, da."

"Ali gospod ravnatelj ni prišel?"

"Ponižno prosim, ni prišel. On danes ne ve, kje mu glava stoji."

"Kaj pa dela?"

"Saj to vedó, milostljivi gospod. Naj dovolijo, prosim: bom že jaz spravil te inštrumente."

"Hvala, niso težki. Ali ni ničesar naročil gospod ravnatelj?"

"Ponižno prosim, nič. Samo zabičil mi je, da naj se požurim."

"Torej se požurite. Ali kadite?"

"Precej kadim, prosim."

"Tu imate torej."

"Srčna hvala, milostljivi gospod. No, na današnji silvestrov večer se bom dobro imel — taka imenitna smotka, hehe."

To je bilo vse, kar sem govoril z izvoščkom svojega prijatelja: čez dobro minuto sem se peljal v tovarno. Večer je bil prijeten drugače, samo temen. Po snegu ni bilo ne duha ne sluha. Udobno sem se razprostrl v vozu svojega prijatelja, zavil sem se v kožuh in premišljeval o današnji večerni zabavi, ki me čaka. Take domače zabave na kmetih, kakor so v nekaterih tovarnah za sladkor, so zelo lepe, posebno če pride tudi gospod doktor filozofije iz Prage s svojo modrostjo in s svojo flavto, in če je pri njih tudi kak, po prijateljevem pismu — "pravi rožni cvet", kakor je baje gospoda oskrbnika edina hčer: gospodična Ljudmila. Ni čuda, da sem zdajpazdaj dvignil oči k nebu in iskal krasne zvezde, ki bi jih lahko primerjal z očmi gospodične Ljudmile, kakršno sem si jo bil v svoji modrosti predstavljal. Toda na nebu je bila takorekoč tema, samo tupatam je za mežikala kaka zamrzla zvezdica in mežikajočo, zamrzlo zvezdico vendar ne bom primerjal s "pravim rožnim cvetom". To bi bil lep zaljubljenec in lep filozof.

Besede "pravi rožni cvet" so lastne besede mojega prijatelja. No, bomo videli. Najdalje sem pa obstal v svojih mislih pri nadaljni prijateljevi pripombi: "Videl boš, da te gospodična Ljudmila očara. Jaz se presneto malo razumem na poezijo, toda veruj mi, kadar gledam v oči gospodične Ljudmile, se mi vselej zdi, kakor bi bral kako pesem — seveda ne od tebe — ki spravi tudi oženjenega tovarniškega ravnatelja iz ravnatežja, kaj šele doktorja filozofije. Z eno besedo: gospodične Ljudmila ima oči kakor moja ženica. Meni niso več nevarne Ljudmiline oči, toda tebi? Znano mi je namreč, da se že lepo vrsto let pečaš z damskimi očmi vsake vrste; torej da z njimi kupčuješ." Kupčujem, kupčujem, ampak kak kupec je to, ki mora vsak trenotek napovedati konkurz. O, ve oči, krasne oči, koliko mora človek prestati zaradi vas!...

Ne vem, kako dolgo sem se peljal, ko me je iz misli predramil izvošček, ki ni izpregovoril med celo vožnjo niti besedice. Obrnil se je nazaj pod streho voza in je rekel:

"Milostljivi gospod, naj se ne jezijo, da sem tako predrzen: to ima skrbi gospod derehtor — revež — sam bog obvaruj, da ne bi poginil."

V prvem trenutku sem mislil, da govori izvošček v sanjah.

"Seveda, seveda," sem odvrnil torej popolnoma brezbržno, "samo rad bi vedel, prijatelj, kdo ne sme — poginiti."

"No, premijant, ponižno prosim."

"Pre-mijant? Kak premijant?"

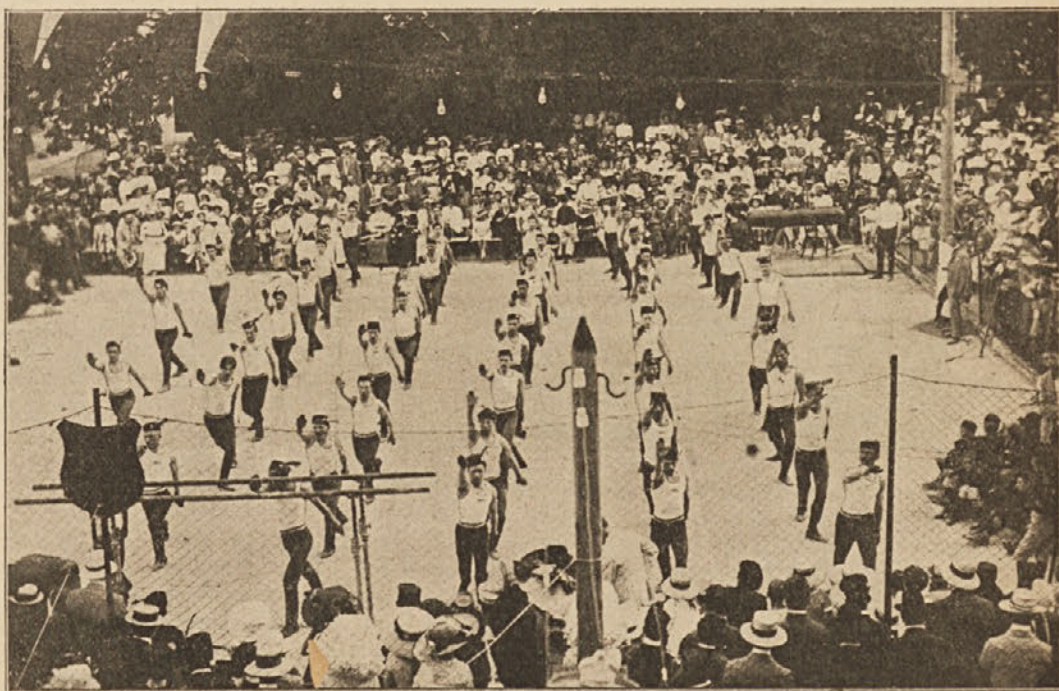
(Dalje prihodnjič).

Prva javna dijaška telovadba na Slovenskem.

(Slika na naslovni strani.)

Izredno lep užitek je priredil dne 18. junija t. l. idrijskemu občinstvu učitelj telovadbe na c. kr. drž. realki v Idriji, gospod Ivan Bajželj; pod njegovim spretnim vodstvom so namreč nastopili idrijski realci na javni telovadbi. Kolikor znano, je bila to prva javna dijaška telovadba na Slovenskem in lahko trdimo, da smejo biti prireditelji ponosni na uspeh. Telovadba je privabila za idrijske razmere izredno mnogo občinstva, ki je z največjim zanimanjem sledilo vsaki točki in jo živahno odobraval.

Dijaška telovadba se je vršila na lepem šolskem igrišču, ki ga je prepustilo c. kr. rudniško ravnateljstvo državni realki. Že prvi nastop 41 dijakov nižjih razredov, ki so prikorakali na telovadišče z lesenimi palicami ter izvajali vaje po spremljevanju godbe, je pridobil vse simpatije gledalčevega občinstva za se; nato so telovadili nekateri dijaki na bradlji, dve vrsti pa sta igrali igri „tekanje za žogo v krogu“ in „po trije“, kar je zbudilo pri gledalcih mnogo zabave. Kar presenetil je občinstvo možati nastop dijakov višjih razredov; iz-

II. veliki sokolski zlet v Voloski-Opatiji.

pornega društva za revne dijake na idrijski realki.

Jernej Andrejka pl. Livnogradski. Tudi v visokih cesarskih službah, v bli-

ščečih vojaških uniformah se najdejo Slovenci s toplim srcem in čutečo dušo, zvesti svojemu narodu, ki stremijo za tem, kako bi poslavlili, povzdignili in pokazali drugim narodom svoje rojake, Slovence. Jernej Andrejka pl. Livnogradski je eden izmed teh vrlih mož, nam Slovincem posebno znan po knjigi „Slovenski fantje v Bosni“, katero je izdala „Družba sv. Mohorja“ v Celovcu. On se je udeležil vojnega pohoda v Bosni in Hercegovini kot poročnik in imel je

tak stopil tudi v pokoj. Letos, in sicer pred kratkim, ga je cesar imenoval gardnim podpolkovnikom, redka čast, h kateri mu prav iskreno častitamo. Rojstni kraj pl. Andrejke je v Rovah pri Kamniku, biva pa trajno na Dunaju. Rad prihaja na slovensko zemljo, v svojo domovino in tudi sedaj je pri svojem sinu v Postojni, ki služi kot komisar pri tamošnjem okrajnem glavarstvu.

II. veliki sokolski zlet v Voloski-Opatiji. V nedeljo, 2. julija t. l., je bil naš prekrasni biser Volosko-Opatija zopet praznično oblečen in svetil se je v krasnem sijaju slovanske vzajemnosti. Ta dan se je vršil II. veliki sokolski zlet. Že ob 10. uri zjutraj so naznanjali topiči v voloskem pristanišču, da se bliža parnik okrašen z zastavami, s Sokoli in izletniki iz Pulja. Na pomolu in v pristanišču v Voloski je čakala mile goste velika množica občinstva z Volosko-Opatijskim „Sokolom“ in društveno godbo na čelu. Ko se je parnik pristanil k pomolu, zaorilo je „Živila braća!“ iz sto in sto grl, godba pa je zasvirala „Liepa naša domovina“ in sokolsko koračnico. Izletnike je pozdravil starosta Volosko-Opatijskega Sokola, brat dr. Ivan Pošćić, nakar so se Sokoli in občinstvo povrstili in odkorakali z godbo na čelu po celem potu pozdravljeni pred Sokolarno, kjer so se razšli. Popoldne ob 3. uri pokazala sta se zopet dva parnika, eden od strani Senja, drugi pa od Reke, kateri parobrodi so zopet pripeljali Sokole iz celega hrvaškega primorja, od starodavnega

Sv. Duh na Starigori pri sedmih lipah na Štajerskem.

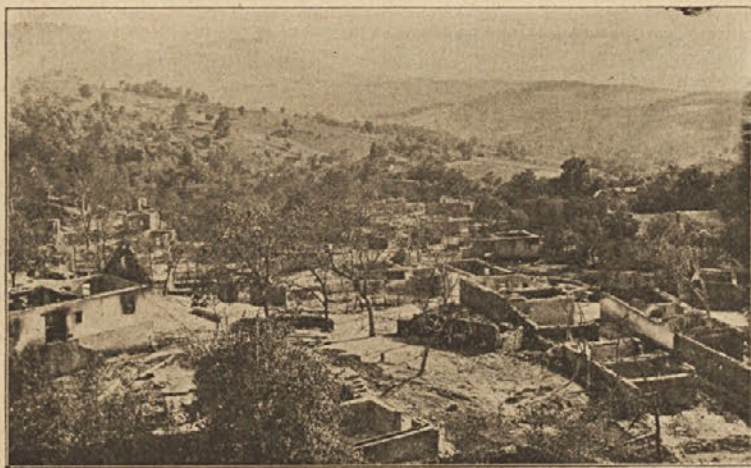
vajali so več večjih prostih vaj s toliko preciznostjo kakor znajo to le pravi telovadci (glej sliko). Burno ploskanje je sledilo temu krasnemu nastopu. Zadnja točka prireditve je pokazala idrijske realce pri telovadbi raznih vrst: nekateri so izvajali prosti skok v višino, drugi so se odlikovali na kozi, tretji na bradlji, četrti na konju v šir, peti pa na drogu; zlasti zadnji (glej sliko) so zbujali s svojimi vratolomnimi vajami največjo pozornost in občudovanje občinstva. Krasno prireditev je zaključil nastop izbranih telovadcev, ki so na dveh bradljah izvajali hkrati vaje v taktu.

Nekaj dni po prelepi javni telovadbi idrijskih dijakov je izdalo naučno ministrstvo reformo telovadbe na srednjih šolah; veseli nas, da je delovala idrijska realka v smislu naučne reforme že pred njeno razglasitvijo. Če poudarjamo slednjič tudi to, da goje idrijski dijaki pozimi na lepem sankališču in drsališču zimske športe, poleti pa se poleg rednih šolskih telovadnih vaj urijo še na šolskem igrišču, smemo trditi, da store idrijski realci dosti za svojo telesno vzgojo; z opisano javno dijaško telovadbo pa so prireditelji tudi pripomogli k lepemu gmotnemu uspehu v prid „Pod-

priliko videti nevstrašenost in junaštvo svojih vojakov-Slovencev, katerim je napisal že omenjeno knjigo sebi in narodu v čast in ponos. — Služboval je potem na cesarskem dvoru, kot gardni major, kakor ga nam kaže slika in kot

Idila na travniku.

Pogorišče vas Gabrije pod Gorjanci z vzhodne strani.

Pogorišče vas Gabrije pod Gorjanci s severne strani.

Senja pa do Zrinjsko-Frankopanskega grada. Sprejem je bil zopet presrčen. Vsi Sokoli so stopili v red in zopet z godbo na čelu odkorakali skozi Volosko-Opatijo na „lawn tennis“ prostor, ki je bil že po občinstvu, nad 2000 oseb broječem, zaseden. Počela se je javna telovadba. Vse točke posameznih in skupnih nastopov izvedli so Sokoli naravnost mojstrsko. Posebno hvalo želi so Ilirsko-Bistriški Sokoli. Naša slika nam kaže Sokola pri nastopu na slavnostnem prostoru.

Potres v Kečkemetu na Ogrskem. Bilo je ob dveh ponoči v jutru 8. t. m., kar se zaziblje zemlja, zabobni in zahrumi in plašni prebivalci planejo iz postelji in beže ven na ulice. Potres... Že sama beseda privabi človeku resno-plašna čustva, a potres doživeti, čuti zibanje zemlje pod nogami, pokanje sten in rušenje zidovja, to je nekaj strašnega. To so doživeli prebivalci Kečkemeta v nedeljo. Razen drugih mest na Ogrskem, ki so več ali manj poškodovana, je mesto Kečkemet zelo trpelo. Že lansk leto je trpelo to mesto vsled potresa dokaj škode, pri sedanjem potresu pa skoraj ni ostalo nobeno poslopje celo. Sunka, bila sta dva, sta bila tako silna, da se je prevrglo pohištvo v stanovanjih, dimniki pa se razrušili na mah. Prebivalstva se je polotilo silno razburjenje. Brzjav in telefon sta pretrgana, veliko trgovin je zaprtih. Dosedaj dognana škoda

znaša več milijonov kron. Posebno revnejši del mesta je zelo prizadet in mnogo ljudi je moralo zapustiti svoja stanovanja, pri čem je pomagalo vojaštvo. Mnogo ljudi je ranjenih, in več od teh smrtno nevarno, dva pa je kamenje ubilo na mestu. Vse cerkve so tako poškodovane, da so jih morali zapreti. Mestna hiša, katere sliko prinašamo, je tako poškodovana, da se

Celotnost, umerjenost in nenavadna harmonija seva iz celega dela. Celo popolen lajik, ako pogleda na to delo, mora spoznati, da stoji tukaj pred resničnim umotvorom, kateremu je vdahnil dušo cel in popolen umetnik. Vse je izdelano tako fino, iz vsakega posameznega dela diha mehko in karakteristična realnost. Spomenik bo ne le v kras, ampak tudi v ponos Slovincem, ki bo stal na Sveti Gori pri Gorici na grobu pokojnega kardinala.

Velik požar pod Gorjanci.

25. junija t. l. je v podnožju Gorjancev ležeči vasi Gabrije na Dolenjskem izbruhnil velik požar, ki je uničil 75 gospodarskih poslopij. Požar se je razvnel in razširil s tako brzino, da se ni dalo mnogo rešiti. 37 posestnikom je zgorelo večinoma vse pohištvo. Zgorelo je tudi 38 prašičev. Žrtev razbrzdanega elementa, ki je planil iz ozkih svojih mej, je tudi dvoje otrok. Škoda je ogromna, tembolj, ker je bilo samo 29 posestnikov zavarovanih in je revežem zgorelo skoraj vse. Cesar je daroval za pogorelece 3000 K.

Sodna komisija po požaru, v ozadju pogoreleci.

vsak čas poruši. Lepe freske so popolnoma pokončane. — Mati zemlja si je dovolila s svojimi otroci zopet hudo šalo.

Idila na travniku. Ni lahko življenje kmeta, truditi se mora od zore do mraka pri trdem delu, da preskrbi sebi in svojim vsakdanji kruh, od katerega odpade polovica celo za državo in še druge sloje v podobi davkov. A vendar nudi kmetško delo več veselja, kakor kateri drugi posel. Ne v mestnih zidovih, ampak na kmetih najdeš krepke, močne postave in sveža lica, nehljenost in čisto veselje. Kmet, ki ni prezadolžen, je svoboden mož, svobodnejši od katerega koli človeka v visokih uradih po mestih, zakaj on je vladar in gospodar na svoji zemlji. Današnja slika nam kaže kosce na travniku v Ščavniški dolini blizu Ljutomera. V domačih, platnenih, doma tkanih srajcah in širokih hlačah, takozvanih „bergušah“, praktična in nekdanj običajna noša Muropoljcev, kosijo visoko travo. Ukanje in petje se sliši in vmes se meša brušenje kose in resk rezila. Zadaž za kosci pa žene in dekleta, brhke Slovenke - Muropoljke, razgrinjajo pokošeno travo, ki se lesketa v zadnji, smrtni rosi vzhajajočega solnca. Gospodar obložen z dvema čutarama nese koscem krepčila, jabolčnik ali vino, kar ima pri hiši. S pijačo ne štedi, saj ve, da bodo kosci zato bolj pritiskali kose in jih sukali hitreje, če se napijejo korajže.

Nagrobni spomenik kardinala Jakoba Missia. Slovenski umetnik profesor Repič je izdelal nagrobni spomenik bivšemu slovenskemu kardinalu. Spomenik je izklesan kot visok relief v snežnobelem marmorju.

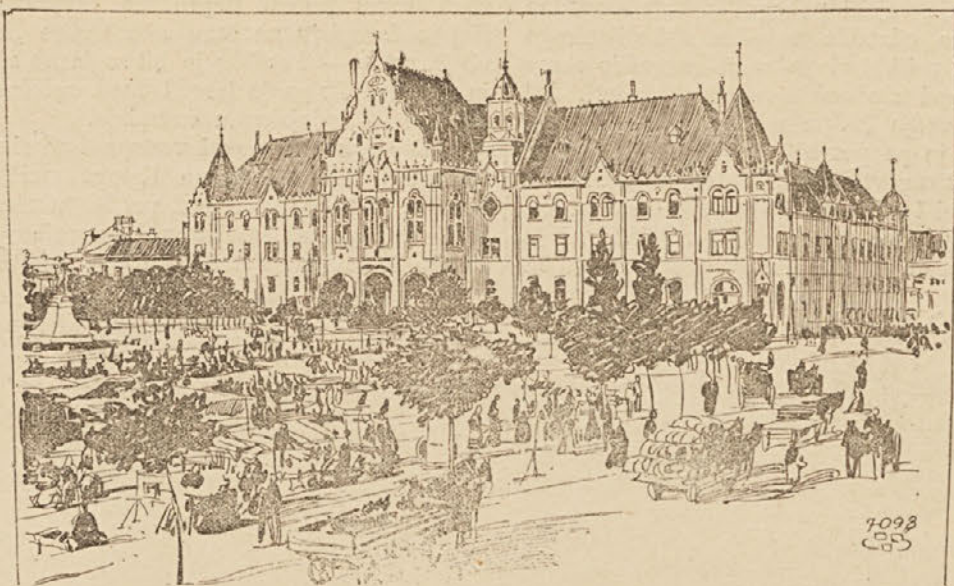

Nagrobni spomenik kardinala Jakoba Missia.

Usoda kraljice. Bivša portugalska kraljica-vdova Marija Pija je umrla pred kratkim na svojem lombardskem gradu Stupinigi. Marija Pija kot zadnja hči Viktorja Emanuela II., je bila rojena 16. oktobra 1847 v Turinu. Leta 1862, še le 14 let stara, se je poročila z Ludovikom, kraljem portugalskim v Lisaboni. Prva desetletja svojega bivanja na Portugalskem je bila Marija Pija srečna, pozneje pa so se začeli za njo težki, usodni časi. Po smrti

Bivša portugalska kraljica-vdova Marija Pia.

Potres v Kečkemetu na Ogrskem: Mestna hiša.

kralja, ki je umrl 19. oktobra 1889, je obiskovala kraljico Marijo Pijo nesreča za nesrečo. Umrili so ji brata, kralja Humberta, Po krvavem 1. svečanu 1908, ko je izgubila ob enem sina in vnuka, je bila popolnoma potrta. Ko je 4. oktobra 1910 izbruhnila vstaja, ni bila poleg drugih članov dvora tudi razsipna kraljica-vdova brez vse krivde. Med tem, ko sta vnuk Emanuel in njegova mati bežala na Angleško, se je podala Marija Pija v samoto v Poggio Cajano pri Florenci in tukaj je umrla kot gost kraljice-matere Margarete.

Sv. Duh na Starigori pri sedmih lipah na Štajerskem. Tam, kjer so za časa Rimljanov taborili rimski vojščaki, stoji sedaj krasna cerkev Sv. Duha, podružnica Sv. Jurija ob Ščavnici in zre po širnem Muro-polju. Vsak mesec enkrat, in sicer na „mlado nedeljo“ (nedelja, ki je prva po mlaju) je tam služba božja. Prva „mlada nedelja“ po Telovem, pa je pri Sv. Duhu na Stari gori telovska procesija, kakršne ni daleč okrog. Letos je bilo pri tej procesiji nad 300 belooblečenih deklet, vojaško veteransko društvo z zastavo in godba in gasilno društvo. Procesija, ki se je pomikala med njivami, po katerih valovi zlata pšenica in se sklanja klasje rži, nudi človeku krasen in veličasten prizor.

Danes prinašamo sliko te procesije, le žal, da našemu fotografu ni bilo mogoče dobiti popolnejše slike, ker je ljud-

stvo belooblečena dekleta, gasilce in veterance preveč obstopilo. Poslopje, ki se vidi, je nova, štirirazredna šola, ponosna

Blejsko jezero.

stavba, ki priča, da je tukaj ljudstvo zelo zavedno, ki ve, da narod brez šole, je

narod brez bodočnosti in ki ljubi svojo mladino, da ji je sezidalo tako krasno stavbo.

Bled. Opisovati krasoto tega jezera je nepotrebno, ker ga ni Slovenca ne Slovenke, ki bi ne pohitel ogledat si ta biser Kranjske dežele. V zadnjih letih je promet tujcev jako narastel. V seziji za leto 1910 izkazala je ondotna zdraviliška komisija 8000 tujcev, ki so bivali več dni na Bledu. Pasantov, ki so se mudili samo en dan na Bledu, je bilo 30.000. Te številke jasno govore, da, odkar je otvorjena turska železnica, je postal Bled znan daleč preko mej in najdemo med došlimi tujci že mnogo Angležev, Rusov in Francozov. Neumorno delavna zdraviliška komisija in društvo za promet tujcev pa skrbita za udobnost tujcev in sta napravili pred kratkim park „Stražo“. Kakor se nam je poročalo, dobi v kratkem Bled tudi zaželeni vodovod in električno razsvetljavo. Poleg sedem velikih hotelov je še nad 200 ličnih vil, ter je tako preskrbljeno za udobnost tujcev. Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem je izdala ravno ta teden krasen ka-

Bled iz Kupljenika.

žipot za Bled z ličnimi ilustracijami in z izbornim popisom. Letošnja sezija kaže se jako živahna. Poleg mnogovrstnih zabav in koncertov, pa bode imela letos največjo privlačno silo prva mednarodna plavalna tekma, katera se bo vršila 15. avgusta. Največji svetovni mojstri se bodo skušali na našem krasnem blejskem jezeru. Tudi ljubljanski sportni klub je naznanil svoje tekmovalce. Ker so nam natančnejša poročila obljubljena, poročali bomo o tej zanimivi tekmi še pozneje in prinesli tudi tozadevne slike.

Na znanje!

Cenj. p. t. naročnikom, katerim je potekla naročnina, smo jeli prilagati že v 20. šte. položnice in označevati ovitke z rdečim križem. Prosimo je, da blagovolijo obnoviti naročnino čimpreje, da se jim pošiljanje lista ne vstavi. Zgodi se pri tem, da je ta ali oni naročnik plačal naročnino po poštni nakaznici v času, ko smo mu priložili poštno položnico. Tiste prosimo, naj nam tega ne zamerijo, in naj shranijo položnice za drug slučaj.

Položnice in rdeč križ pa dobe tudi tisti, ki še sploh niso plačali naročnino (hvalabogu, da je teh zelo malo) list pa vsekakor dobivajo. Prosimo je opetovano, da naj pošljejo naročnino in obenem naznanjamo, da se jim je poslala ta številka kot zadnja in če hočejo še dobivati list, naj pošljejo denar. Da bi pošiljali list zastonj, tega ne more nihče zahtevati od nas in zdi se nam za malo, da se nahajajo i taki ljudje. Če dobi kdo list na ogled in ga ne misli naročiti, naj ga vrne, saj ga stane to bore malo truda.

Upravn. Slov. Ilustr. Tednika.

Novi velikanski parnik „Imperator“. Moderna tehnika, ki napreduje na vsakem polju z neverjetno brzino, ima posebno pri ladjedelstvu vedno nove iznajdbe. Tako se gradi sedaj za progo Hamburg-Amerika nov velikan, ki bo zelo nadkriljeval ladje znanih angleških in amerikalanskih paroplovnih družb. Ladja je dolga 268 m in ima prostora za 50.000 ton. Velikanska razlika te malodane plavajoče države se vidi na prvi pogled na naši sliki. Zraven tega velikana se vidijo druge, dosedaj največje ladje, proge Hamburg-Amerika, kakor pritlikovci.

Drobiž.

Po 33 letih obtožen umora. Iz Zagreba poročajo: Dne 20. t. m. se vrši pri tukajšnjem sodišču zanimiva kazenska obravnava proti nekemu bivšemu četovodji iz okupacijskega leta 1878. Stvar je namreč sledeča. V noči od 25. na 26. septembra 1878. je bil mohamedanski posestnik Mehaga Muslabdić iz Maglaja napaden od štirih avstrijskih vojakov,

so vsi štirje vojaki pobegnili. Vsled ovadbe Mehage so odredile vojaške oblasti strogo preiskavo, pri kateri pa se je posrečilo samo enega izmed zločinskih vojakov prijeti. Bil je to četovodja 79. pešpolka, Sava Dragović, ki se mu je pa posrečilo pobegniti. Letos se je vrnil Dragović po 33 letni odsotnosti v svoj rojstni kraj, a je bil kmalu aretiran kot vojaški begunec in izročen sodišču, ki je dvignilo proti njemu obtožbo radi umora in

sledi temu potem neprijetno razpravljanje. Kaj je časopisju na tem, ako zapiše „konec ob 9. uri.“ — Predlog je bil soglasno sprejet in predsednik ga je izročil med splošno veselostjo — izdajskemu časopisju.

Znameniti svetovni vodopadi ali slapovi. Katarakti Nila v gornjem Egiptu merijo 40 čevljev. Tivolski vodopad pri Rimu meri 40 čevljev. Vodopad sv. Antona v gornjem Missisipiju 60 čevljev. Passaiški slap v New Jersey

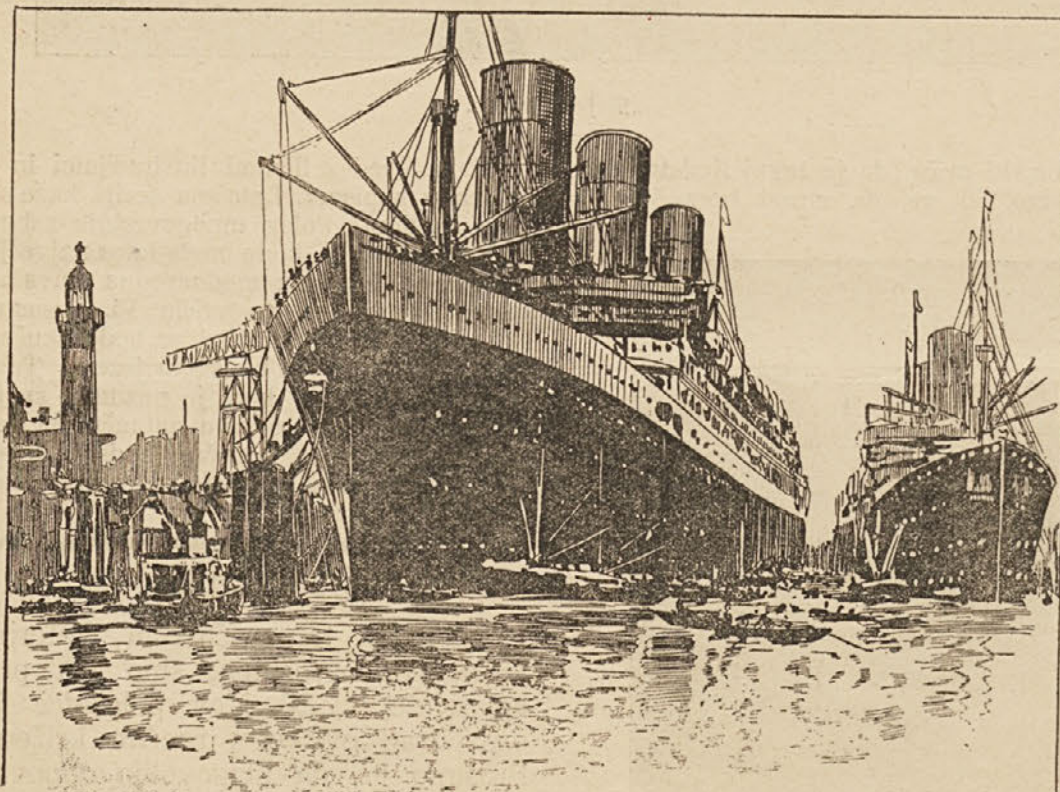
Blejski otok.

poizkušenega umora. Zanimivo je, da sin takrat napadenega mohamedanca, ki je sedaj profesor, opisuje dogodke one noči v nekem v Bosni splošno znanem romanu.

Izdajsko časopisje. V nekem mestu na Bavarskem si je pred kratkim nek mestni oče ob koncu seje olajšal srce s sledečo pritožbo: „Želel bi, da bi časopisi v svojih poročilih o občinskih sejah v bodoče opuščali zadnji stavek. Naše zborovanje je končano že ob 9. uri in potem se gre na kozarec piva. Včasih se spijeta tudi dva kozarca; par

71 čevljev. Missourški slapovi 90 čevljev. Vodopad Genesee v Rochester, N. Y., 96 čevljev. Vodopad Lidford v Angliji 100 čevljev. Niagarski slapovi 177 čevljev. Fryerski slapovi na Škotskem 200 čevljev. Slap Shohone v Snake Riverju (Kačja reka) v Idaho 250 čevljev. Slap Terni blizu Rima 300 čevljev. Slap Natchikin na poluotoku Kamčatki 300 čevljev. Slap lanterbaumskega jezera v Švici 900 čevljev. Vodopad Yosemite doline v Californiji 700 — 1000 čevljev. Vodopad reke Arve na Francoskem 1100 čevljev. Ceosolski slapovi v švicarskih Alpah 2400 čevljev.

Kitajske kmečke navade. Kitajski kmetje zelo dobro zadenejo vreme. Drže se tisočletnih izkušenj, ki bolj drže, kakor pa toli slavljeni kritični dnevi. Kitajci se drže izkušenj, ki so jih dobili po navadnih pojavih, ki jih še podpira računanje po starem mesečnem koledarju. Značilno je, da so se bali kitajski kmetje Halleyevega kometa, češ, da bo povzročil povodnji, slabo letino, nemire in druge nesreče, kar se je vse res tudi zgodilo: Na Kitajskem razsaja kuga, povodnji, lakota. Kitajski kmet se trdno drži svojih pravil, ki si jih je postavil glede na setev in žetev, kakor se tudi zaroča, ženi in pokopuje svoje rajnike po starih izročilih. Jutranja zarja naznanja kitajskemu kmetu dež, večerna mu napoveduje lepo vreme. Oblika sonca mu pove, kakšno da bo vreme. Mrzel veter mu naznanja jutranje solnce z mesečnim obrazom. Če zagleda poleti zgodaj solnce, bo gotovo deževalo. Če se poleti pokaže solnce pozneje izza oblakov, bo sledila strašna vročina. Tudi sever mu naznanja vreme. Jutranji jug provzroči dež, trajni veter poleti obdrži isto vreme 14 dni. Jeseni bolj mrzlega vetra sledi zima brez snega, ki se je kitajski kmet zelo boji. Veliko vetra spomladi pomenja, da bo mokra, poljskim sadežem škodljiva jesen. Južna mavrica naznanja, da se bodo morali prodajati otroci, ker bo nastala taka draginja, da revni kmetje prodajo otroke. Če kriče ptiči zjutraj, bo nebo oblačno, zvečer pa, da bo prihodnji dan jasen. Regljanje žab in hitro vrvenje mravelj pomenja dež. Meglo pomenja, če pes kiha. Kadar ni tako vreme, kakršno bi moralo biti po pravilih, se kmet jezi, ker se vreme ne drži starih pravil.

Novi velikanski parnik „Imperator“.

ki so zahtevali od njega denar. Ker Mehaga ni ugodil tej zahtevi, so vojaki udrli v njegovo hišo in jo popolnoma oropali. Ko so hišo zapuščali, je vodja vojakov še streljal na sivo mater posestnika in oddal tudi več strelcev na tega samega. Starka je bila na mestu mrtva, Mehaga pa težko ranjen. Nato

gospodov [igra tarok in tako se ponovi tudi kak četrt ure. Na ta način se pride okoli 1. ure domov. Drugega dne se bere nič slabega sluteč časopis in naenkrat pomoli ljubezniva soproga pod nos poročilo o občinski seji, kjer stoji „Konec seje ob 9. uri.“ „In ti si prišel šele ob 1. uri od seje?“ Seveda

Klin s klinom.

Irec so pozvali za pričo streljanju v prepiru.

— Ali si videl, ko je streljal — vprašal je sodnik.

— Ne, toda slišal sem, — je odgovoril Irec.

— To ne zadostuje, idi!

Irec se je obrnil in se glasno zakrohotal.

Sodnik ga je pokaral in rekel, da je to nedostojno in razžaljenje sodnijskih uradnikov.

— Ali ste me videli, da sem se smejal? — vprašal je Irec sodnika.

— Ne, pa sem te slišal! — odvrnil je sodnik.

— To ne zadostuje! odrezal se je Irec in splošen smeh je zavladal med uradniki.

Optimistično.

Pred nedavno je bila neka pokrajina v British-Columbiji poplavljenjena. Neki stavec, ki je skoraj vse izgubil, kar je imel, je čepel na strehi svoje hiše, ko je prišel nekdo s čolnom k njemu.

„Halo Jim.“

„Halo Bill.“

„Ali ti je voda odnesla vso perutnino?“

„Da, toda race znajo plavati,“ je odgovoril stavec.

„Jablane ti je tudi izruvalo!“

„Well, saj letos tako ne bi dobro obrodile.“

„Kakor vidim, sega voda višje, kakor so visoka okna.“

„To je all right, Bill. Okna bi moral takointako umiti.“

Lep uspeh.

— Z zadnjo dobrodelno veselico so bile sodelujoče dame zadovoljne?“

— „Pa še kako! Kar je bilo mladih deklic, ki so prodajale poljube, so se zaročile, mlade gospe pa, ki so storile isto, so tožene na ločitev zakona!“

Naročajte razglednice, ki jih izdaja „Slovenski Ilustrovani Tednik“.

Kdor hoče imeti dobro kavo, ta ji pri-dene kolinske kavne primesi, ki je med vsemi kavnimi dodatki najboljša. Nobena druga cikorija je ne dosega. Vse slovenske gospodinje so edine v tem, da Kolinske kavne primesi ni mogoče nadomestiti z nobeno drugo.

Nova gledališka igra. G. Zvonimir Maslé, železnični uradnik v Ljubljani, je spenil po motivu narodne pripovedke libreto za opereto: „Zadnja potomka grada Karlovca“. Pevske točke so se lepo posrečile. Opereta je bogata dejanj in zelo efektivna. Vršni se na gradu šteberskem in karlovškem (sedaj sta oba v razvalinah) in pa na in ob cirkniškem jezeru. Igra bo natisnjena. Igrala se bo lahko tudi na odrih, ki nimajo dovolj pevskih moči — kot drama.

„Gospodje sinovi“ ljudsko veseloigro, katero sta spisala Leo Stein in Oskar Walter, za slovenski oder uredil prof. Kobal, vzprizori v nedeljo, 16. julija ob 8. uri v areni Narodnega doma „Klub ljubljanskih diletantov“. Pripravljajo pa Fr. Govekarjeve „Legionarje“.

Vse Slovence in sploh Slovane, ki so v Mariboru, ali ki pridejo v Maribor opozarjamo na slovenske trdke, ki inserirajo v našem listu. Narodna dolžnost vsakega Slovenca je, da podpira slovenska podjetja. Zahajajte torej k Slovincem, ki vam postrežejo

ravno tako dobro in ceno. Zapomnite si njihova imena in ulico, da jih boste vedeli poiskati. Narod, ki podpira sebe, postane gospodarsko močan in živi! — Opozarjamo na inserate!

Izjema.

— No, to je pač znano: čim več ima kdo, tem več si še želi!

— Hm, so pa tudi izjeme, na primer: pri dvojčkih!

Naša moda št. 5.

Uganka.

Borovnica, širjava, Rovte, razbojnik, strojevodja, Smlednik, Lukež, jajce, Novakovič, vreteno, Inomost.

Vzemite iz vsake besede en zlog, ki naj pomenijo skupno klic vsem bralcem Ilustrovanega tednika.

Migljaj.

Gospod: „Bil sem dober prijatelj vašega zamrlega soproga; ali nimate česa, kar bi mi mogli prepustiti kot drag spomin nanj?“

Nevtolajljiva vdova: „Oh, jaz sem njegov najdražji spomin!“

To je res.

Gospod: — „Gospica Milka, brez vas ne morem več živeti!“

— „Poročite me, potem pa bi radi!“

Zbadljivo.

Soproga: „Tu berem, da razpolagajo nekateri avstralski zamorci le s stopedesetimi besedami!“

Soprog: „Če bi to prej vedel, bi poročil zamorko iz Avstralije.“

Materina kletev. 9. listopada l. 1804. se je v neki vasi na Ogrskem sporekel Aleksij B...r s svojo lastno mamico. Ta človek je imel v oni vasi majhno hišico, katero je kupil z doto svoje žene. Živel je od tega, kar je vsak dan zaslužil. Pri njem je stanovala tudi njegova bolehnata mati, vdova. Njen sin je bil sicer priden in trezen, a bil je nagle jeze, in je s tem žalil svojo mater. Oni usodepolni dan pa je nesrečni sin pozabil vse dobrote, katere deli tudi najbolj siromašna mati. Pozabil je ljubezen in spoštovanje, katero smo

dolžni staršem izkazovati po naravnem in božjem zakonu. Pozabil pa je tudi groznje, s katerim žuga Bog tistim, ki ne spoštujejo svojih staršev. Na vse to je pozabil nesrečni sin, in očital materi, da prebiva v njegovi hiši le samo iz milosti, ker ni dala za kočniti krajcarja; in zato ne sme prav nič govoriti ali zapovedovati; tukaj je on — sin gospodar; on zapoveduje, mati naj molči in naj mirno sedi za pečjo, če ne ji bo posteljo zmetal na na cesto in njo proglasil za občinsko beračico. „No, sinko moj,“ odgovori mati z drhtečim glasom, „če moram že od svojega otroka tako zaničevanje trpeti, in če ti je tako žal za kotiček, kjer bi jaz v miru prebivala, naj se nikdar ne razlijo božji blagoslov na tvoje prostore, in naj strela božja upepeli to hišico, da ne boš več materi kaj očital.“ In kaj se je zgodilo? Vkljub jesenskemu vremenu, v katerem navadno nimamo viharjev in strele, je še tisti dan začel razgrajati v tisti okolici silni vihar, strela je udarila, in še preden je zamigljala zvezda večernica na nebu, je bila B...rova hiša prazno pogorišče. Kako lep opomin za otroke in obenem pa tudi za starše!

Dolžni ste samemu sebi in svojcem, da se zavarujete na življenje. Najboljši in najvarnejši zavod za zavarovanje na življenje je banka Slavija, ki ima v Ljubljani ravnateljstvo za vse slovenske dežele.

Listnica uredništva.

G. K. J., Loka pri Zidanemmostu. Prosimo, pošljite sliko in opis. — Nekateri sotrudniki nam pošiljajo slike brez opisa. Hvaležni smo za posiljavce, slike brez opisov nam ne koristijo mnogo. Tako smo bili sedaj v nemali zadregi glede požara v Gaberju pod Gorjanci, ko razen slik nismo dobili niti najmanjših podatkov. Mi ne moremo potem iskati poročila v drugih listih in prepisovati. Urednik ni vsegaveden in zato prosimo, da se nam s slikami blagovoli poslati vedno tudi primeren dopis ali pa vsaj podatki. Vsem sotrudnikom iskren pozdrav! — G. O. Slike iz Rezije in beneških Slovencev bomo porabili o priliki. — G. T. R., Radovljica. Prosim pošljite fotografijo. Mi vršimo označeno nalogo po naši vesti in možnosti in prosimo tudi, da se nas zato podpira z obilo naročniki. Poskusite z rebusom, bomo videli, kako bo. Ljubše bi nam pa bile risbe o dogodkih ali kake humoristične. — G. J. K., Maribor. Hvala lepa! Kakor želeli, smo naredili. Pozdrav!

Podružnica uredništva in upravnništva „Slov. Ilustrovanega Tednika“ se nahaja v Spodnji Šiški, Vodnikova ulica 97.

Razpis nagrade.

V 19. in 20. številki smo priobčili izmed številnih nam došlih dvodipov iz otroških ust komaj nekatere. In še tem za to sestavljen odbor, ki je določeval o nagradi, ni prisodil nagrade. Pač ni vse dovtip, kar pride iz otroških ust. Največ „dovtipov“, ki so nam došli, je pa takih, da smo se čudili, kako so prišli do imena „dovtipi“. Ker pa je upravništvo „Slov. Ilustrovanega Tednika“, dalo za dovtype na razpolago 25 K in se ta znesek ni uporabil, razpisujemo novo nagrado za najboljši nam vposlani izvorni pripovedni spis, bodisi humoreska ali druga povest, ki pa naj ne bo predolg. Spisi se naj vpošljejo do 31. avgusta t. l. na uredništvo „Slov. Ilust. Tednika“, Ljubljana, Sodna ulica št. 4.

JOSIP KUKOVEC, Maribor

Tržaška cesta št. 7

priporoča svojo zalogo špecerijskega blaga po najnižjih cenah kakor tudi cementna, apni, raznih barv, olja in mineralnih vod.

Točna in solidna postrežba!

plošče za tlak, cementna opeka za dim-nike itd. Zaloga cementa in stavbnega materiala.

TRIBUC & KOMP. LJUBLJANA
Pisarna, delavnice in skladišča na Tržaški cesti. Telefon šte. 296.

volli zidaki, pokrivne plošče, ka-nali itd. Edino zastopstvo „Duroli“ za Kranjsko.

S 1. julijem naprej se nahaja uredništvo in upravništvo „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ v Sodni ulici št. 4, kamor je od zdaj naprej pošiljati vse dopise in naročnine.

Kje je deček?

Življensko zavarovanje je z narodno gospodarske strani najvažnejši faktor in je kot najgotovejši in najboljši način štedenja močen temelj za preskrbljenje posameznikov in celih rodbin. Žal, da se pri nas Slovencih življensko zavarovanje še vse premalo uvažuje. Res je, da če nosiš leto za letom one zneske, ki jih plačuješ za premije zavarovanja, v hranilnico, da se nabere s časom lep kapital, ali pa veš, da boš vedno vlagal! Ali ne boš morebiti kdaj nehal ali celo dvignil naloženo vsoto? Kaj pa če te prehiti smrt?! Koliko je vredna zavest: „Naj se zgodi kar koli, moja rodbina je zavarovana, ne bo prišla v bedo, če tudi jaz, njen reditelj, umrem!“ Vsak komur je mar dobrobit lastne rodbine, pa tudi vsak, ki hoče sebi za starost zagotoviti potreben kapital, naj se zavaruje na življenje!

Največji in najsigurnejši slovanski zavod za zavarovanje na življenje je banka „Slavija“, ki je bila ustanovljena l. 1869. Posebne koristi, ki jih uživajo zavarovanci banke „Slavije“ so:

1. Banka „Slavija“ je vzajemni zavod. Vsled tega razdeljuje ves čist dobiček svojim članom. V poslednjem času se je izplačalo že več let po 10% dividende.
2. Član, čigar zavarovanje je v veljavi pet let, ima pravico do deleža čistega dobička.
3. Za vplačilo vsakega, — tudi mesečnega — obroka je dovoljen respiro 90 dni.
4. Police, ki so v veljavi najmanj tri leta, kupuje banka tudi nazaj.
5. Potem, ko je zavarovanje bilo veljavno že tri leta, more se, ako član to želi, izpremeniti v drugačno na gotovo vsoto se glasečo pogodbo, ne da bi bilo treba nadalje plačevati še kako zavarovalnino. Vsled tega se ni treba nikomur bati, da bi kaj izgubil, ko bi naenkrat ne mogel več plačevati zavarovalnine.
6. Ako zavarovanec odpotuje iz Evrope, ni potreba več plačati nikake doklade, ampak odhod je treba samo naznaniti.
7. Na police dovoljuje banka „Slavija“ za neznan obrestni posojila na 5—30 letno amortizacijo. Na to opozarjamo zlasti gg. uradnike, učitelje in častnike.

Opeko

najboljše vrste, zlasti zarezno in navadno strešno in vsakovrstno drugo opeko, kupite dobro in po ceni samo pri slovenski tovarni za glinske izdelke v Račju.

Pristen dober brinjevec se dobi pri L. Šebeniku v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Agitirajte in pošljite naročnino!

Ptujsko staro vino

K 56 —, rizling iz leta 1908 K 60 —, dobro novo vino belo in rdeče K 52, 50 % pristna slivovka K 106 —; 50 % tropinovec K 112 — za 100 litrov prodaja

J. Kravagna v Ptuj, Štajersko.

Najboljše, najzaneslivejše pariške novosti,

kakor tudi izdelovanje vseh vrst kirurških bandaž, kakor kilnih pasov z ali brez peresa, trebušnih obvez, suspenzorijev itd., pokončne držaje, umetne ude in druge aparate proti telesnim poškodbam po zdravniškem predpisu priporoča

po nizkih cenah bandažist in rokavičar

FRANC PODGORŠEK

Maribor, Burggasse št. 7.

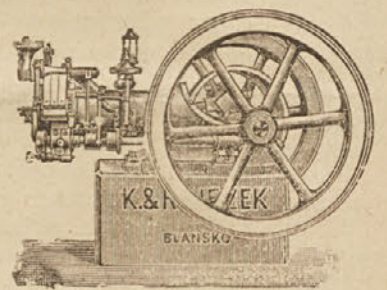

Tovarna strojev in livarna železa K. & R. Ježek, Blansko

Moravska

se priporoča v dobavo vseh vrst kmetijskih strojev. — Izdeluje sesalke, motorje na bencin in sesalni plin. — Popolne opreme opekarn, šametnih tovarn, in tovarn za cement, mlinov, žag. —

Najnovejše sestave transmisij. Dopisuje slovensko. — Ceniki zastonj.

TRI ŽLICE

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorn. založn., vsebujejo množino železa, ki jo mora zaužiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti.

Polliterska steklenica 2 K.

NESTLÉ-JEVA moka za otroke

Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodcu.

Vsebuje pravo planinsko mleko. Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Pozor! Svoji k svojim! Pozor!

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

PETER WERNIG

družba z omejeno zavezo

v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Modni salon Ozmec & Vičič

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 4.

Bogata zaloga vsakovrstnih damskih in otroških klobukov. Žalni klobuki vedno v zalogi.

SLOV. ILUSTROVANI TEDNIK

je edini slovenski list te vrste.

Čitajte ga in širite! Naročajte ga in oglašujte v njem!

Vsaka gospodinja,

katera želi pripraviti dobro kavo, uporablja najraje „pravega“ Francka: s kavnim mlinčkom, ki se izdeluje temeljem največje skrbnosti že dolgo let v zagrebški tovarni. Ta izborni domači izdelek najtopleje priporočamo.